

REGERINGEN

Regeringsbeslut 56

2002-06-19

S2002/5085/FH

Socialdepartementet

Statens folkhälsoinstitut
103 53 STOCKHOLM

**Uppdrag att utveckla ett nationellt uppföljnings- och
utvärderingssystem för det samlade folkhälsoarbetet**

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens folkhälsoinstitut att lämna förslag på vilka indikatorer för hälsans bestämningsfaktorer (folkhälsomålsindikatorer) som bör ingå i ett nationellt uppföljnings- och utvärderingssystem för det samlade folkhälsoarbetet.

Uppdragets innehåll och inriktning redovisas i *bilagan* till detta beslut.

Uppdraget skall redovisas senast den 31 mars 2003.

På regeringens vägnar

Lars Engqvist

Christian Groth

Kopia till

Finansdepartementet budgetavdelningen
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Socialstyrelsen
Statistiska centralbyrån
Statens räddningsverk
Landstingsförbundet
Svenska Kommunförbundet

Socialdepartementet

Uppdrag att utveckla ett nationellt uppföljnings- och utvärderingssystem för det samlade folkhälsoarbetet

Sammanfattning av uppdraget

Ett nationellt uppföljnings- och utvärderingssystem bör utvecklas huvudsakligen baserat på indikatorer knutna till hälsans bestämningsfaktorer. Statens folkhälsoinstitut får i uppdrag att lämna förslag på vilka befintliga indikatorer för hälsans bestämningsfaktorer (folkhälsomålsindikatorer) som bör ingå i ett nationellt uppföljnings- och utvärderingssystem för det samlade folkhälsoarbetet.

I uppdraget ingår vidare att redovisa inom vilka områden som relevanta delmål och indikatorer saknas samt ge förslag på nya folkhälsorelaterade delmål och indikatorer. Statens folkhälsoinstitut skall vidare lämna förslag till hur ansvarsfördelningen skall ske för uppgiftslämning, uppgiftsinsamling och bearbetning av indikatorerna på nationell nivå.

Bakgrund

Under hösten 2002 har regeringen för avsikt att överlämna en proposition till riksdagen med förslag till en ny och tydligare struktur för det samlade folkhälsoarbetet. Syftet är bland annat att få bättre nationell samordning samt bättre samlade kunskaper om olika vidtagna åtgärders effekter på hälsan. Det finns i dag ingen samlad uppföljning eller utvärdering av folkhälsoåtgärder och deras effekter på bestämningsfaktorerna. Det saknas därmed samlad kunskap om hur olika insatser påverkar befolkningens hälsoutveckling. Ett nationellt uppföljnings- och utvärderingssystem är därför nödvändigt om kommande folkhälsorelaterade mål skall kunna följas upp och få en styrande effekt.

Det nationella uppföljningssystemet bör huvudsakligen baseras på ett begränsat antal indikatorer knutna till de kommande folkhälsorelaterade målen. Statens folkhälsoinstitut har på uppdrag av regeringen redan påbörjat arbetet med att vidareutveckla de förslag till indikatorer som Nationella folkhälsokommittén presenterade i sitt betänkande Hälsa på lika villkor (SOU 2000:91). Uppdraget redovisades i september 2001. Ett fortsatt

utvecklingsarbete är dock nödvändigt för att avgöra vilka befintliga indikatorer för hälsans bestämningsfaktorer (folkhälsomålsindikatorer) som bör ingå i uppföljningssystemet. Dessutom behövs kunskap om vilka ytterligare indikatorer som bör tas fram. Indikatorarbetet bör även fortsättningsvis samordnas av Statens folkhälsoinstitut och bedrivs i nära samarbete med Socialstyrelsen, Statistiska Centralbyrån, Svenska Kommunförbundet, Landstingsförbundet samt andra berörda och ansvariga statliga myndigheter. Samordning bör också ske med det uppföljningssystem som finns för miljö kvalitetsmålen och som finns beskrivet i propositionen Svenska miljömål- delmål och åtgärdsstrategier (prop. 2000/01:130).

För att systemet skall fungera och vara så kostnadseffektivt som möjligt krävs väl avvägda indikatorer som ger en bra bild av måluppfyllelsen. Den samlade uppföljningen och utvärderingen av de folkhälsorelaterade målen bör därför bedrivs inom ramen för den befintliga myndighetsstrukturen på nationell nivå. Den bör redovisas i form av en särskild folkhälsopolitisk rapport. Statens folkhälsoinstitut har redan givits detta uppdrag. Rapporten bör överlämnas till regeringen vart fjärde år. Socialstyrelsens folkhälsorapport, sociala rapport och miljöhälsorapport bör utgöra ett viktigt underlag för den folkhälsopolitiska rapporten.

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Statens folkhälsoinstitut att lämna förslag på vilka befintliga indikatorer för hälsans bestämningsfaktorer (folkhälsomålsindikatorer) som bör ingå i ett nationellt uppföljnings- och utvärderingssystem för det samlade folkhälsoarbetet. I uppdraget ingår vidare att redovisa inom vilka områden relevanta delmål och indikatorer saknas samt ge förslag på nya folkhälsorelaterade delmål och indikatorer. Statens folkhälsoinstitut skall vidare lämna förslag till hur ansvarsfördelningen skall ske för uppgiftslämning, uppgiftsinsamling och bearbetning av indikatorerna på nationell nivå. Förslagen skall inordnas i den mål- och uppföljningsstruktur som gäller för statlig styrning.

Ett samlat uppföljnings- och utvärderingssystem kräver en medveten strategi, resurser samt ett tydligt ansvar för genomförande och rapportering. Om åtgärderna påverkar kostnaderna för stat, kommunsektor, företag eller andra enskilda, skall en beräkning av dessa konsekvenser redovisas. Vid en ökning av kostnaderna för stat eller kommunsektor skall finansiering föreslås.

Samverkan

Vid genomförandet av uppdraget skall Statens folkhälsoinstitut samverka med Statistiska centralbyrån och Socialstyrelsen. I sitt arbete skall Statens folkhälsoinstitut också samråda med andra berörda statliga myndigheter, Landstingsförbundet, Svenska Kommunförbundet samt med AHA-utredningen (S 2002:01).

Redovisning av uppdraget

En redovisning av vilka folkhälsomålsindikatorer som bör ingå i en nationell uppföljning skall vara framtagen senast den 31 mars 2003 så att uppföljning kan ske från och med år 2004.